

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20201209-145)

betreffende de aanvraag tot indexering van de tarieven 2021 die door Vivaqua worden toegepast

opgesteld op basis van artikel 39/1 van de ordonnantie van 20 oktober 2006 die het waterbeleid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest regelt

09/12/2020

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag en context.....	3
2	Analyse.....	4
2.1	Indexering 2021.....	4
	Analyse van de aanvraag.....	4
	Analyse van de kosten.....	5
	Meerjareninvesteringsplan (MIP).....	5
2.2	Oplossingen.....	6
2.3	Conclusies.....	7
3	Impact voor de verbruikers.....	9
4	Raadpleging.....	13
4.1	Brupartners.....	13
4.2	Het Comité van Watergebruikers.....	13
5	Beslissing.....	14
	Bijlagen.....	16
5.1	Bijlage 1: aanvraag van VIVAQUA om haar tarieven voor 2021 te indexeren.....	16
5.2	Bijlage 2: advies van Brupartners.....	16
5.3	Bijlage 3: advies van het Comité van Watergebruikers.....	16

I Juridische grondslag en context

Artikel 39/1 van de **ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest** (hierna 'waterkaderordonnantie') luidt als volgt:

'Tot Brugel de eerste tariefvoorstellen heeft goedgekeurd, moet elk verzoek tot indexering van de tarieven van de wateroperatoren bij Brugel worden ingediend volgens de nadere regels die die laatste vaststelt na overleg met de operatoren. De wateroperator kan ertoe gebracht worden BRUGEL te ontmoeten om zijn verzoek uiteen te zetten.'

Als gevolg van de recente wijziging van de 'waterkaderordonnantie' wordt 2021 niet langer beschouwd als het eerste jaar van de regulatoire periode, maar geherkwalificeerd tot overgangsjaar. De tariefmethodologie is dus niet van toepassing voor het jaar 2021.

In het akkoord tussen BRUGEL en VIVAQUA om de periode 2020-2021 te regelen, zijn de modaliteiten vastgelegd die in de 'waterkaderordonnantie' zijn opgenomen. VIVAQUA zal op die manier bij BRUGEL een aanvraag tot wijziging van de prijs kunnen indienen die enkel betrekking heeft op de indexering voor de tarieven 2021.

In dat verband heeft VIVAQUA op 14 september 2020 een indexeringsaanvraag ingediend.

Om deze aanvraag te kaderen, werd een eerste gesprek² georganiseerd waarbij VIVAQUA aan BRUGEL de vooruitzichten van zijn boekhoudkundige resultaten heeft voorgelegd.

Voorafgaand aan de definitieve beslissing werd dit document op 20 oktober 2020 voor advies naar het Comité van Watergebruikers en naar de Economische en Sociale Raad gestuurd.

BRUGEL heeft het advies van het Comité van Watergebruikers en van de Economische en Sociale Raad op respectievelijk 20 november 2020 en 23 november 2020 in ontvangst genomen.

---

¹ 01.07.2020 <https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2020/nl/Nieuwe-akkoord-BRUGEL-Vivaqua-Overlegprocedure-tariefmethodologie.pdf>

² 15 juli 2020

2 Analyse

2.1 Indexering 2021

Analyse van de aanvraag

Procedureel gezien is in het door BRUGEL en VIVAQUA ondergetekende akkoord het volgende vastgelegd:

- er kan enkel een indexeringsprocedure op basis van de consumptieprijsindex tussen oktober 2019 en oktober 2020 worden ingediend;
- VIVAQUA dient haar verzoek te motiveren op basis van haar meest recente beschikbare boekhoudkundige kosten en van een eventuele projectie voor het jaar 2021;
- VIVAQUA kan ook rekening houden met haar investeringsbehoeften (na aftrek van afschrijvingen), zoals uiteengezet in het door de regering goedgekeurde meerjarenplan, om haar aanvraag te motiveren;
- elke aanvraag voor een tariefverhoging voor het jaar 2021 moet uiterlijk op 15 september 2020 zijn ingediend om op 1 januari 2021 in werking te treden;
- de aanvraag mag enkel betrekking hebben op de bestaande periodieke tarieven, waarbij een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de waterprijs (deel distributie) en de bijdrage voor de gemeentelijke waterzuivering (deel waterzuivering);
- indien een indexering van de bijdrage voor de gewestelijke waterzuivering zou worden goedgekeurd, zal deze indexering automatisch in aanmerking worden genomen in de tarieven zonder dat VIVAQUA een aanpassing van de tarieven hoeft aan te vragen.

In overeenstemming met het akkoord heeft VIVAQUA een indexeringsaanvraag ingediend die betrekking heeft op:

1. het behoud van de abonnementsbijdrage van € 23,8 per woning of wooneenheid;
2. een indexering van de verschillende tarieven die van toepassing zijn op de component 'drinkwatervoorziening' voor de verbruikte volumes;
3. een indexering van de verschillende tarieven die van toepassing zijn op de component 'gemeentelijke waterzuivering' voor de verbruikte volumes;
4. een volledige omzetting van de tariefaanpassing van de component 'gewestelijke waterzuivering' indien BRUGEL de aanvraag tot indexering van de tarieven van BMWB zou goedkeuren;
5. het behoud van het tariefrooster dat van kracht is voor de leveringen en niet-periodieke prestaties.

Wat de vorm en de te volgen procedures betreft, heeft VIVAQUA alle voorwaarden in acht genomen. Daarom valideert BRUGEL deze aanvraag en zet het zijn analyse van de inhoud en de kwantitatieve elementen voort om een potentiële indexering te rechtvaardigen.

In 2020 wordt vastgesteld dat VIVAQUA een positief resultaat optekent (op basis van de laatste doorgegeven ramingen) en dat deze tendens zich al jaren herhaalt. Vanuit een louter operationeel standpunt lijkt een indexering van de tarieven niet gerechtvaardigd.

Deze vaststelling houdt echter geen rekening met de zware investeringsbehoeften waarmee VIVAQUA wordt geconfronteerd en die zich vertalen in een kortetermijnbehoefte aan liquide middelen die niet volledig kan worden gedekt door de beschikbare middelen binnen VIVAQUA en/of de nieuwe schuld.

Het gaat hier dus niet om uitzonderlijke behoeften, maar wel om bijkomende recurrente kosten die de komende jaren periodiek zullen terugkeren.

Daarom acht BRUGEL de aanvraag tot indexering van de tarieven van VIVAQUA voor 2021 gerechtvaardigd, onder meer vooruitlopend op de toekomstige tariefmethodologie.

Analyse van de kosten

De door VIVAQUA overgemaakte begrotingsgegevens bestaan uit:

- de definitieve gegevens van 2018 en 2019;
- de niet-herziene gegevens van 2020;
- de op een extrapolatie van de (niet-herziene) gegevens van 2020 gebaseerde gegevens van 2021.

BRUGEL betreurt dat er in het kader van deze indexeringsaanvraag geen meer gedetailleerde bijwerking van de begroting 2020 is uitgevoerd. De impact van de COVID-crisis op de kosten en inkomsten van VIVAQUA zou een element zijn geweest die het mogelijk had kunnen maken om BRUGEL een zo duidelijk mogelijk inzicht te geven in de realiteit van 2020. Deze vaststelling zal echter geen impact op de uiteindelijke aanvraag hebben.

Uit deze gegevens blijkt dat VIVAQUA in 2020 een nettowinst van meer dan € 10 miljoen heeft geboekt, wat een daling is ten opzichte van vorige jaren, onder meer door de stijging van de aankooprijzen van water, structurele kosten en afschrijvingen. Er wordt opgemerkt dat deze goede financiële cijfers, die in 2021 zouden moeten doorzetten, kunnen worden verklaard door de toekenning van een aanzienlijke gewestelijke subsidie sinds 2019. In dit stadium lijkt een indexering van de tarieven dus niet gerechtvaardigd.

Meerjareninvesteringsplan (MIP)

In het akkoord is vastgelegd dat in het kader van de indexeringsaanvraag rekening kan worden gehouden met het MIP. Ook al zijn de conclusies en de indexeringaanvraag van VIVAQUA op haar behoeften gebaseerd, toch verwijst VIVAQUA niet expliciet naar het investeringsplan voor de periode 2020-2025, zoals goedgekeurd door de Brusselse Regering, om haar aanvraag te kwantificeren en naar behoren te rechtvaardigen. Wij betreuren deze vaststelling en stellen hieronder voor om deze analyse ruwweg uit te voeren op basis van de gegevens die wij in ons bezit hebben.

Op basis van de beschikbare gegevens ziet de projectie van de investeringen van VIVAQUA er voor de komende 2 jaren als volgt uit:

	2020	2021	2022
Totaal Investerings	104.496.700	101.547.800	109.675.900
I. PRODUCTIE EN TRANSPORT	15.058.000	15.290.000	16.210.000
II. DISTRIBUTIE	17.800.000	17.850.000	19.900.000
III. GEMEENTELIJKE WATERZUIVERING - RIOLERING	68.127.700	66.405.800	68.683.900
IV. OVERIGE	3.261.000	1.862.000	4.882.000
+ Innovatie	250.000	140.000	0

In de boekhouding stemmen de afschrijvingen overeen met het theoretische waardeverlies van de vaste activa. Ze stemmen met andere woorden overeen met de investeringskosten die voor de exploitatie ten laste zijn genomen en dus met het investeringsdeel dat momenteel door de gebruikers via de tarieven wordt gedragen. Het gaat echter om een theoretisch begrip dat niet noodzakelijk met de realiteit overeenstemt. Deze investeringen moeten dus worden vergeleken met de werkelijke jaarlijkse investeringsbehoefte om ervoor te zorgen dat de exploitatiekosten de werkelijke waterkosten weerspiegelen.

Op basis van de door VIVAQUA overgemaakte begrotingsgegevens wordt vastgesteld dat jaarlijks per operator ongeveer € 50 miljoen aan afschrijvingen wordt geboekt, terwijl het hiervoor beschikbare MIP een reële investeringskost rond € 100 miljoen per jaar laat zien. Het is dus duidelijk dat de investeringsbehoeften niet overeenstemmen met de theoretische investeringen die door de tarieven worden gedragen.

Door deze afschrijvingen van € 50 miljoen aan het in 2020 behaalde nettoresultaat van € 10 miljoen toe te voegen, volstaat de aldus verkregen € 60 miljoen alleen niet om de nodige € 100 miljoen te dekken. Er is dus een behoefte aan middelen van ongeveer € 40 miljoen per jaar, die nog moeten worden gefinancierd.

Zodoende is gebleken dat de VIVAQUA op grond van de terugkerende investeringsbehoefte gebruik zou moeten maken van de in de methodologie vastgelegde toegestane financieringsmarge (TFM) om haar financiële stabiliteit te waarborgen en voldoende middelen te genereren om haar investeringen en het voortbestaan van haar activiteit te financieren.

Aangezien het akkoord voorziet in de mogelijkheid om in het kader van de indexeringsaanvraag rekening te houden met het MIP, maakt deze bepaling het dus mogelijk om ondanks een positieve boekhoudkundige winst een indexering van de tarieven in 2021 te rechtvaardigen.

In dit stadium herinnert BRUGEL eraan dat om zijn bevoegdheid op het gebied van prijscontrole volledig te kunnen uitoefenen en om zo goed mogelijk te kunnen anticiperen op prijsschommelingen, de Brusselse energieregulator het raadzaam acht om een advies over de financiële/prijsimpact van de investeringsplannen uit te brengen. Daarnaast lijkt het ook van essentieel belang dat BRUGEL op de hoogte wordt gebracht over de opvolging van de beslissingen van de Regering met betrekking tot de uitvoering van de investeringsplannen (opvolging van de door Regering gevraagde aanvullende analyses in het kader van de goedkeuring van de investeringsplannen, de fasering van investeringen, enz.).

2.2 Oplossingen

Het akkoord voorziet niet in de mogelijkheid voor VIVAQUA om de bevroering van haar prijzen sinds 2014 in te halen, aangezien deze inhaalslag in 2020 al gedeeltelijk werd gerealiseerd. Daarom mag de indexering van VIVAQUA niet hoger zijn dan de consumptieprijsindex die tussen oktober 2019 en 2020 werd waargenomen. In fine zou de eindindexering dus rond 1% moeten liggen³.

In de hypothesen voor de berekening voor het jaar 2021 is de consumptieprijsindex die door VIVAQUA als referentie wordt genomen, de projectie van de consumptieprijsindex die in juli beschikbaar is bij het Planbureau.

---

³ Er wordt opgemerkt dat deze vooruitzichten in september naar boven werden bijgesteld door het Planbureau en nu 0,96% bedragen. De reële gegevens zouden rond 6 november gekend moeten zijn.

Volgens deze vooruitzichten zou deze index met 0,78% moeten zijn gestegen. Ook al worden in onze analyse de cijfers overgenomen die VIVAQUA in haar aanvraag gebruikt, toch moet eraan worden herinnerd dat het hier om een projectie gaat. De eindindexering zal zijn gebaseerd op de reële door het Planbureau in oktober 2020 vastgestelde cijfers, wat betekent dat de cijfers die door VIVAQUA in dit document worden toegepast, niet noodzakelijk de cijfers zijn die op 1 januari 2021 zullen worden toegepast.

De toepassing van deze bepaling op de factuur resulteert in een verhoging van 0,78% met betrekking tot de componenten 'distributie' en 'gemeentelijke waterzuivering' ten laste van VIVAQUA, waaraan de indexering van 3,7% voor de gewestelijke waterzuivering ten laste van de BMWB moet worden toegevoegd. Zodoende zal de verwachte inkomstenstijging door de indexering voor VIVAQUA ongeveer 1,4 miljoen euro voor 2021 bedragen. Dit bedrag draagt dus bij tot de financiering van de investeringen die door de overheid werden goedgekeurd en die de goede werking van VIVAQUA garanderen. In vergelijking met de nodige € 40 miljoen aan bijkomende liquide middelen zal VIVAQUA echter een beroep moeten doen op leningen en/of gewestelijke steun om de cashflow in stand te houden.

In het geval van een subsidie zal het overschot dat verband houdt met de indexering direct in mindering worden gebracht op het gevraagde bedrag. Om zich hiervan te vergewissen, wenst BRUGEL automatisch te worden geraadpleegd in geval van een subsidieaanvraag⁴ door de wateroperatoren.

2.3 Conclusies

De indexeringsaanvraag heeft enkel betrekking op de periodieke componenten. De volgende posten zijn dus niet aan de indexering onderworpen:

- de abonnementsbijdrage van € 23,80 per woning of wooneenheid;
- alle tarieven in verband met leveringen en niet-periodieke prestaties (nieuwe aansluiting, ...).

Aangezien de huidige boekhouding het niet mogelijk maakt om de kosten per activiteit in te delen, heeft de indexeringsaanvraag van VIVAQUA betrekking op alle componenten van de factuur te hare laste (waterzuivering en distributie).

Alvorens een beslissing te nemen, maakt BRUGEL de volgende opmerkingen:

- Ondanks herhaalde verzoeken aan VIVAQUA om haar analyses uit te breiden, te rechtvaardigen en te motiveren, kan er op basis van het huidige voorgestelde document geen grondige analyse vanuit boekhoudkundig en prospectief oogpunt worden uitgevoerd.
- Aangezien de aard van de vraag is gebaseerd op reële investeringsbehoeften, zullen de bovengenoemde tekortkomingen waarschijnlijk geen invloed op de eindbeslissing hebben. De methodologie zal er echter in de toekomst voor zorgen dat, via een in goed overleg ontwikkeld model, een minimaal detailniveau wordt opgelegd.

---

⁴ Subsidieaanvraag voor 2021 of het laatste voor 2020 toe te kennen deel

Uit de beschikbare gegevens blijkt dat als VIVAQUA elk jaar een positief resultaat voorlegt, dit resultaat geen rekening houdt met de reële situatie en de grote jaarlijkse en terugkerende investeringsbehoeften van het bedrijf om de dienstverlening in stand te houden.

- De jaarlijkse investeringsbehoeften liggen veel hoger dan het nettoresultaat en de in 2020 gegenereerde liquide middelen. Bovendien blijkt dat het geen uitzonderlijke lasten zijn, maar wel terugkerende kosten die resulteren in een negatief resultaat (CF) dat op de ene of andere manier moet worden gefinancierd.

Daarom zijn wij, na analyse, voorstander van een eenvoudige indexering van de tarieven voor de distributie en de gemeentelijke waterzuivering. VIVAQUA heeft geopteerd voor een maximale indexering van haar periodieke componenten tussen oktober 2019 en oktober 2020.

3 Impact voor de verbruikers

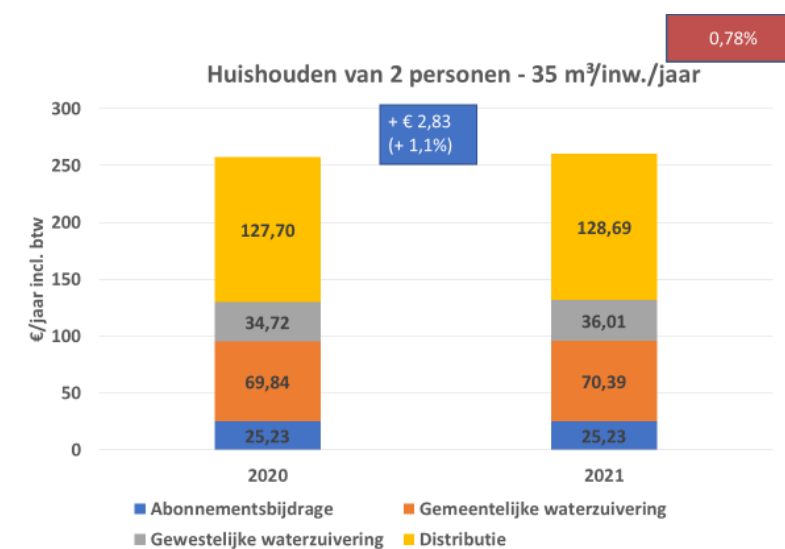
Het aandeel van de door VIVAQUA ten laste genomen activiteiten in de totale factuur vertegenwoordigt 85%, waarvan 75% voor de periodieke componenten, d.w.z. het deel van de factuur dat een impact van de indexering zal ondervinden. De stijging van de door VIVAQUA gefactureerde componenten (0,78%) vertegenwoordigt dus een stijging van 0,55% op de totale factuur.

Op het gebied van de gewestelijke waterzuivering vertegenwoordigt deze door de BWMB gefactureerde component 15% van de totale factuur. De goedgekeurde indexering van 3,7% voor 2021 betekent ook een stijging van 0,55% op de totale factuur.

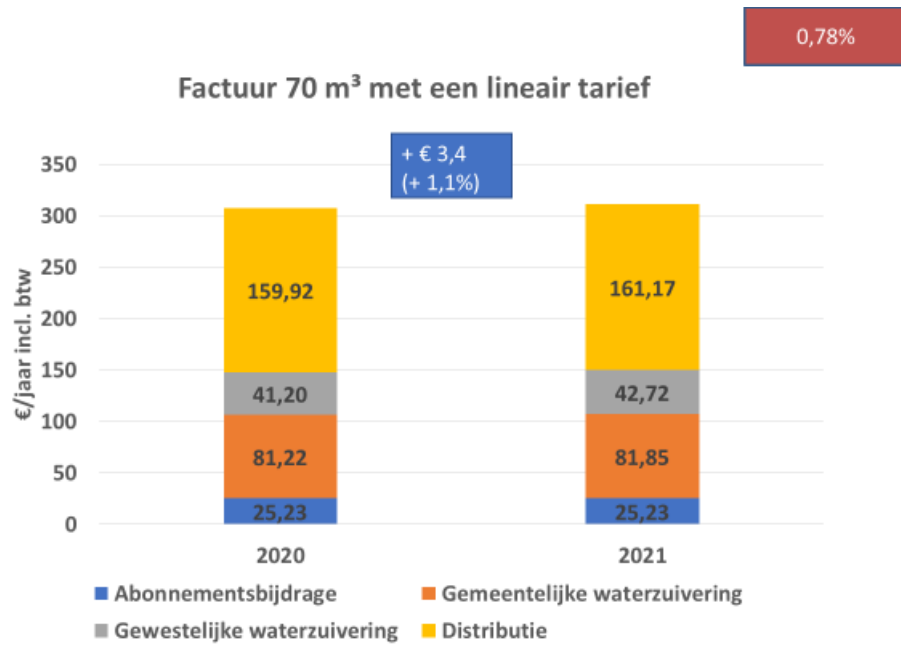
In totaal vertaalt deze algemene indexering zich in een totale stijging van 1,1% op de eindfactuur van een gemiddeld huishouden (2 personen en 35 m³ pp), oftewel een factuur van € 260,3 per jaar in 2021 tegenover € 257,5 per jaar in 2020 of een verhoging met € 2,8 in een jaar.

In de onderstaande grafieken wordt getoond wat de impact op de verschillende componenten van de factuur is:

I. Voor een gemiddeld huishouden dat aan de progressieve tarifiering is onderworpen:

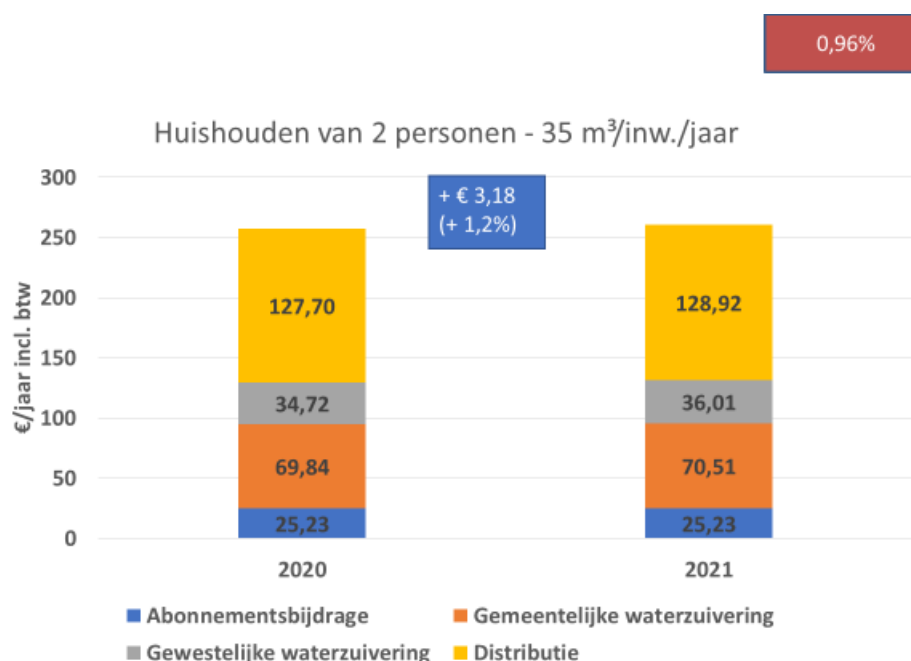
2. Voor een gemiddeld huishouden dat aan de lineaire tarifiering is onderworpen:

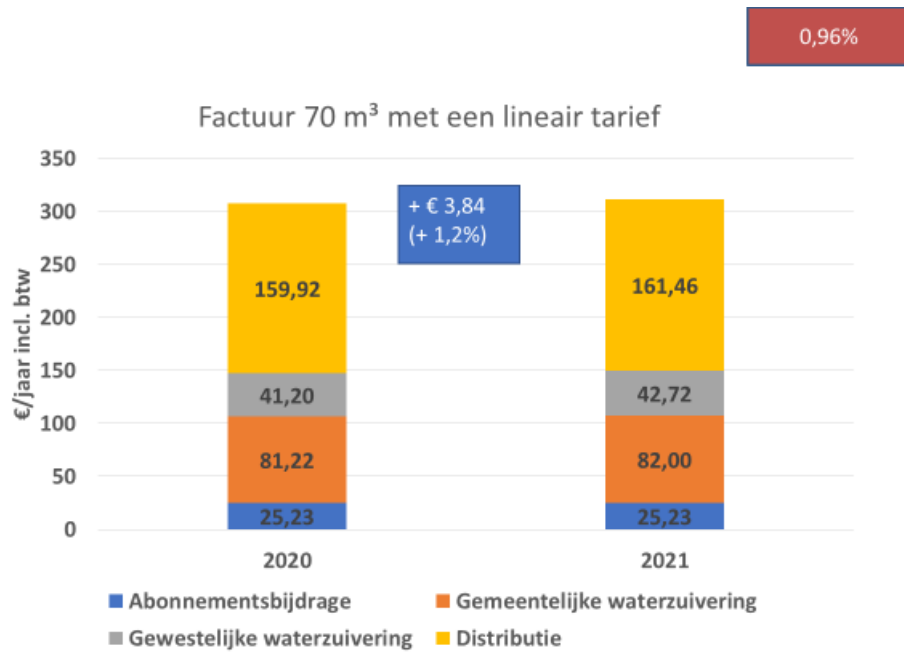
Als de relatieve stijging (1,1%) hetzelfde is, ongeacht het toegepaste tariefsysteem, zullen mensen die onderworpen zijn aan lineaire tarieven en met een gemiddeld consumptieniveau een veel grotere impact ondervinden (+ € 3,4 op de totale factuur). Dit verschil in behandeling valt te verklaren door een eenheidsprijs die momenteel voordeliger is voor mensen die genieten van het progressieve tarief en over een consumptieniveau beschikken dat als redelijk wordt beschouwd (50 m³ pp). Dit verschil in behandeling zou in de toekomst echter moeten verdwijnen met de inwerkingtreding van de tariefmethodologie in 2022.

Tijdens onze analyse gaven we aan dat de cijfers die VIVAQUA gebruikt, zijn gebaseerd op vooruitzichten die in juli beschikbaar zijn. Intussen werden de door het Federaal Planbureau gepubliceerde vooruitzichten bijgewerkt en bedraagt de index in oktober 2020 0,96%. De impact op het tarief van VIVAQUA wordt dus rechtstreeks beïnvloed. Ook al zijn de definitieve cijfers nog niet bekend, toch zullen ze wellicht dichter bij 1% liggen dan de 0,78% die wordt gebruikt in de aanvraag van VIVAQUA. Omwille van de transparantie geeft BRUGEL hieronder, op basis van de laatste gepubliceerde cijfers, een overzicht van de impact op de verschillende onderdelen van de waterfactuur, die niettemin onderhevig is aan wijzigingen:

I. Voor een gemiddeld huishouden dat aan de progressieve tarifiering is onderworpen:

2. Voor een gemiddeld huishouden dat aan de lineaire tarifiering is onderworpen:

In dat geval zou de globale impact op de eindfactuur 1,2% bedragen met een stijging van € 3,2 per jaar voor een gemiddeld huishouden dat aan het progressieve tarief is onderworpen, tegenover € 3,8 per jaar voor een gemiddeld huishouden dat aan het lineaire tarief is onderworpen.

4 Raadpleging

4.1 Brupartners

In zijn antwoord lijkt Brupartners niet uitdrukkelijk achter de beslissing van BRUGEL te staan, maar doet een reeks aanbevelingen voor de toekomst, die allemaal in de bijlage zijn opgenomen.

Deze opmerkingen hebben in dit geval echter geen rechtstreekse impact, aangezien ze betrekking hebben op de tariefmethodologie en in dit kader dus kunnen worden behandeld. Daarom kiest BRUGEL ervoor om in dit advies niet te reageren op deze opmerkingen om de discussie in het gepaste kader te kunnen voeren.

Aangezien Brupartners zich niet formeel lijkt te verzetten tegen de indexering in 2021, wordt het advies gunstig geacht.

4.2 Het Comité van Watergebruikers

In zijn antwoord lijkt Het comité van watergebruikers niet uitdrukkelijk achter de beslissing van BRUGEL te staan, maar doet een reeks aanbevelingen voor de toekomst, die allemaal in de bijlage zijn opgenomen.

Deze opmerkingen hebben in dit geval echter geen rechtstreekse impact, aangezien ze betrekking hebben op de tariefmethodologie en in dit kader dus kunnen worden behandeld. Daarom kiest BRUGEL ervoor om in dit advies niet te reageren op deze opmerkingen om de discussie in het gepaste kader te kunnen voeren.

Aangezien Het comité van watergebruikers zich niet formeel lijkt te verzetten tegen de indexering in 2021, wordt het advies gunstig geacht.

5 Beslissing

Gezien de recente wijziging van de ordonnantie van 20 oktober 2006 wordt 2021 niet langer beschouwd als het eerste jaar van de regulatoire periode, maar geherkwalificeerd tot overgangsjaar. De tariefmethodologie is dus niet van toepassing voor het jaar 2021.

Gezien het feit dat artikel 39/1 van de 'waterkaderordonnantie' als volgt luidt:

'Tot Brugel de eerste tariefvoorstellen heeft goedgekeurd, moet elk verzoek tot indexering van de tarieven van de wateroperatoren bij Brugel worden ingediend volgens de nadere regels die die laatste vaststelt na overleg met de operatoren. De wateroperator kan ertoe gebracht worden BRUGEL te ontmoeten om zijn verzoek uiteen te zetten.'

Overwegende dat in de overeenkomst van 2 juli 2020 tussen BRUGEL en VIVAQUA om de periode 2020-2021 te regelen, de modaliteiten zijn vastgelegd die in de ordonnantie zijn bepaald:

- VIVAQUA kan op die manier bij BRUGEL een aanvraag tot wijziging van de periodieke componenten betreffende de distributie en de gemeentelijke waterzuivering indienen die enkel betrekking heeft op indexering voor de tarieven 2021.
- Er kan enkel een indexeringsprocedure op basis van de consumptieprijsindex tussen oktober 2019 en oktober 2020 worden ingediend.
- VIVAQUA zal haar aanvraag motiveren op basis van haar meest recente beschikbare boekhoudkundige kosten (exclusief subsidies en alle andere inkomsten dan de periodieke inkomsten) en van een eventuele projectie voor het jaar 2021. VIVAQUA zal ook rekening kunnen houden met haar investeringsbehoeften (na aftrek van afschrijvingen) zoals uiteengezet in het door de regering goedgekeurde meerjarenplan ter motivering van haar aanvraag.

Gezien het feit dat in de 'waterkaderordonnantie' is vastgelegd dat BRUGEL verplicht is om het advies van het Comité van Watergebruikers en van de Economische en Sociale Raad in te winnen, moet elke aanvraag om een tariefverhoging voor het jaar 2021 uiterlijk op 15 september 2020 zijn ingediend om op 1 januari 2021 in werking te treden;

Overwegende dat VIVAQUA voldoet aan de bovenvermelde voorwaarden die zijn vastgelegd in de 'waterkaderordonnantie' en het akkoord tussen BRUGEL en VIVAQUA;

Overwegende de door de regering goedgekeurde investeringsplannen en de daaruit voortvloeiende grote behoefte aan liquide middelen;

Overwegende het advies van het Comité van Watergebruikers en van de Economische en Sociale Raad;

Na beraadslaging,

Beslist de raad van bestuur dat:

de aanvraag van VIVAQUA om de tarieven te indexeren om haar investeringsbehoeften gedeeltelijk te financieren, gegrond is. Deze oplossing kan immers de impact op de consumenten in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest beperken.

Rekening houdend met wat voorafgaat, keurt BRUGEL de indexeringsaanvraag goed tot het niveau van de reële index van de consumptieprijnsindex in oktober 2020, die in november 2020 zal worden gepubliceerd door het Planbureau voor de tarieven voor de distributie en de gemeentelijke waterzuivering vanaf 1 januari 2021.

Op 3 november 2020 heeft het Planbureau de reële indexeringscijfers gepubliceerd, die tussen oktober 2019 en oktober 2020 0,74% bedragen⁵.

De nieuwe tarieven, exclusief btw, die van toepassing zijn voor de distributie en de gemeentelijke sanering en die vanaf 1 januari 2021 door VIVAQUA zullen worden gefactureerd, zijn:

Progressief tarief	2020		2021	
	Distributie	Sanering	Distributie	Sanering
– van 0 tot 15 m ³ /inw/jaar	1,0756	0,6143	1,0835	0,6189
– van 16 tot 30 m ³ /inw/jaar	1,9679	1,0609	1,9825	1,0688
– van 31 tot 60 m ³ /inw/jaar	2,9164	1,5635	2,9380	1,5751
– meer dan 60 m ³ /inw/jaar	4,3292	2,2338	4,3613	2,2503
Lineair tarief	2,1553	1,0946	2,1712	1,1027

Deze beslissing treedt in werking zodra ze op de website van BRUGEL is bekendgemaakt.

Tegen de tariefbeslissing kan een beroep worden ingesteld bij het Marktenhof, zetelend in kort geding, in overeenstemming met artikel 39/4 van de 'waterkaderordonnantie'.

* *

*

⁵ https://www.plan.be/databases/17-fr-indice_des_prix_a_la_consommation_previsions_d_inflation

Bijlagen

- 5.1 Bijlage 1: aanvraag van VIVAQUA om haar tarieven voor 2021 te indexeren**
- 5.2 Bijlage 2: advies van Brupartners**
- 5.3 Bijlage 3: advies van het Comité van Watergebruikers**

Si vous souhaitez des précisions
veuillez vous adresser

à
au n°

G. DEKEGEL
02/518.84.12

BRUGEL

A l'attention de Monsieur P. MISSELYN / Coordinateur
Avenue des Arts 46 / Boîte 14

1000

BRUXELLES

Bruxelles le 14 septembre 2020

Concerne : Demande d'indexation des tarifs au 1er janvier 2021

Cher Monsieur Misselyn,

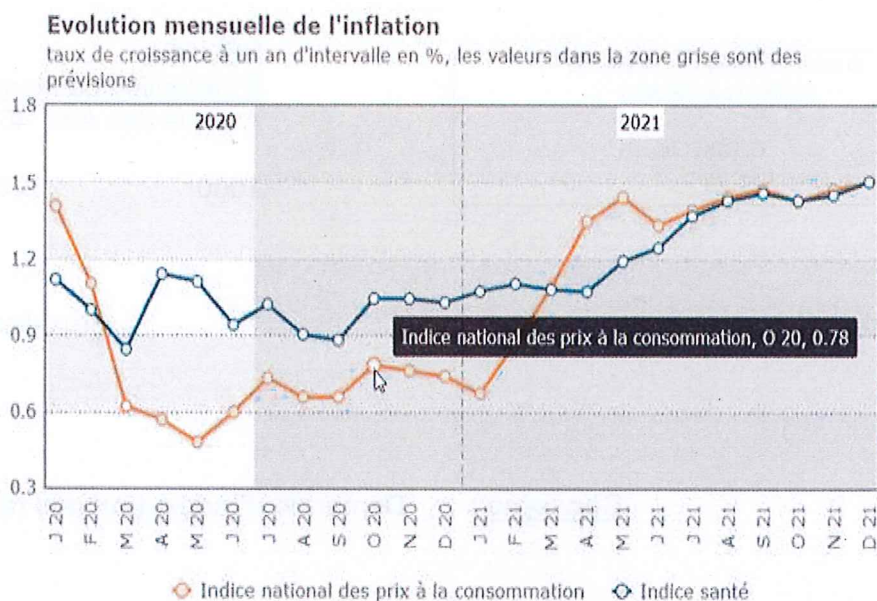
Suite à l'adoption de l'Ordonnance du 16 juin 2020 postposant d'un an l'entrée en vigueur des tarifs découlant de la nouvelle méthodologie tarifaire et conformément aux échanges tenus depuis lors, nous vous soumettons formellement par la présente notre demande d'indexation des tarifs de distribution d'eau potable et d'assainissement communal pour une entrée en vigueur au 1er janvier 2021, telle qu'adoptée par notre Conseil d'Administration ce 2 septembre 2020.

Notre demande consiste en :

- un maintien inchangé de la redevance d'abonnement, à 23,80 €/logement ou unité d'occupation (avec application de l'effet multiplicateur existant sur les gros calibres de compteurs d'immeubles non-résidentiels) ;
- une indexation des différents tarifs applicables à la composante « distribution d'eau potable » sur les volumes consommés ;
- une indexation des différents tarifs applicables à la composante « assainissement communal » sur les volumes consommés ;
- une transposition intégrale de l'adaptation tarifaire de la composante « assainissement régional » des volumes consommés que Brugel aura accordée à la SBGE sur base de la demande introduite par cette dernière auprès de vos services ;
- un maintien inchangé de notre grille tarifaire applicable aux fournitures et prestations non-périodiques.

L'indexation demandée par VIVAQUA porterait sur l'évolution de l'indice des prix à la consommation constatée par le SFP Economie entre les mois d'octobre 2019 et 2020, indice et mois de référence également pris en compte pour notre demande d'adaptation tarifaire l'année dernière.

Sur base des données disponibles auprès du SPF économie en juillet, l'indice des prix à la consommation devrait avoir évolué de 0,78% entre octobre 2019 et octobre 2020.

Cela se traduirait par un accroissement de recettes revenant à VIVAQUA de 1,40 M€ pour 2021.

Il nous a par ailleurs été confirmé que le Conseil d'Administration de la SBGE avait décidé d'introduire une demande d'adaptation tarifaire 3,70%.

La composante « assainissement régional » ne pesant que 15% du tarif global par m³ pour un ménage de 2 personnes consommant 35 m³/personne, cette indexation de la SBGE n'augmenterait que de 0,55% le prix global par m³, soit 0,0187 €/m³ ou 0,64 €/an par personne.

Pour un ménage de 2 personnes, consommant 35 m³/an/personne, la combinaison des indexations demandées par VIVAQUA et par la SBGE représenterait une augmentation globale de 1,10%, soit 2,83 € sur l'année (sur une facture totale portée ainsi à 260,31 €), redevance d'assainissement régional comprise, soit 12 cent/mois et par personne.

Ramenée par m³ et redevance d'abonnement comprise, le prix moyen tout compris s'établirait à 3,72 €/m³, pour un ménage de 2 personnes consommant 35 m³/pers/an, soit 0,04 €/m³ de plus que les 3,68 €/m³ actuels.

Malgré l'indexation demandée ci-dessus, nos recettes globales resteront inférieures à l'ensemble de nos coûts et besoins d'investissements. A cet effet, vous trouverez en pièce jointe une extrapolation de notre budget 2020¹ sur l'exercice 2021 et dont il ressort que pour respecter nos ratios contractuels vis-à-vis de la BEI, nous devons à nouveau solliciter la Région pour un subside et ce, à concurrence de 35,3 M€, compte déjà tenu de l'effet positif de l'indexation demandée.

¹ Budget 2020 non encore revu ; cette révision du budget 2020 s'opèrera dans le courant du mois de septembre

L'extrapolation de notre budget 2020 sur l'exercice 2021 ne représente pas notre proposition de budget 2021. L'exercice concernant l'élaboration de ce budget est également entamé en septembre et conduira à la présentation formelle du budget 2021 au Conseil d'Administration de novembre pour approbation. Il est cependant évident que quel que soit le résultat final de cette analyse budgétaire, l'indexation demandée ne pourra en rien couvrir à elle seule les montants nécessaires à notre équilibre financier en 2021

Restant à votre entière disposition pour tout éclaircissement complémentaire sur l'objet de notre présente requête, nous vous prions d'agréer, Cher Monsieur Misselyn, l'expression de nos sentiments les meilleurs.

Laurence BOVY
Directrice générale

Grille tarifaire post-indexation et TVA_c (6%) – hors redevance annuelle d'abonnement :

Prix en €/m ³ TVA de 6 % incluse	Distribution	Assainissement communal	Assainissement régional	Prix global de l'eau 2021	Prix global de l'eau 2020
	0,78%	0,78%	3,70%		
Tarif progressif *					
– de 0 à 15 m ³ /hab/an	1,1490	0,6563	0,3357	2,1409	2,1150
– de 16 à 30 m ³ /hab/an	2,1023	1,1334	0,5797	3,8153	3,7696
– de 31 à 60 m ³ /hab/an	3,1155	1,6702	0,8544	5,6401	5,5726
– + de 60 m ³ /hab/an	4,6248	2,3863	1,2205	8,2316	8,1338
Tarif moyen pour une consommation de 35 m³/hab/an	1,8384	1,0056	0,5144	3,3584	3,3180
Tarif linéaire	2,3024	1,1694	0,6103	4,0820	4,0334
Tarif industriel (> 5.000 m ³)	1,7270	1,1694	0,6103	3,5066	3,4624

Annexe : Extrapolation sur 2021 de notre budget 2020 et calcul des ratios BEI.

ADVIES

Verzoeken van VIVAQUA en de BMWB tot indexering van hun tarieven op 1 januari 2021

Aanvrager	BRUGEL
Aanvraag ontvangen op	21 oktober 2020
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Advies aangenomen door de Plenaire zitting op	19 november 2020

Vooraf

Deze adviesaanvraag vloeit voort uit de bepaling die is vastgesteld door artikel 39/1, §1 van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid. Deze bepaalt immers dat :

« Tot Brugel de eerste tariefvoorstellen heeft goedgekeurd, elk verzoek tot indexering van de tarieven van de wateroperatoren bij Brugel moet worden ingediend volgens de nadere regels die die laatste vaststelt na overleg met de operatoren. De wateroperator kan ertoe gebracht worden Brugel te ontmoeten om zijn verzoek uiteen te zetten. Brugel vraagt het advies van het Comité van Watergebruikers en [Brupartners] over dit verzoek ».

Aangezien de operatoren (VIVAQUA en de BMWB) bij de regulator verzoeken tot indexering van hun tarieven op 1 januari 2021 hebben ingediend, wordt BRUGEL dus ertoe gehouden om Brupartners te raadplegen.

Brupartners herinnert eraan dat hij op 1 januari 2020 een advies inzake het verzoek van VIVAQUA tot indexering van diens tarieven heeft uitgebracht ([A-2019-071-ESR](#)).

Bovendien, en hoewel de inwerkingtreding van de nieuwe tariefmethodologieën die toepasbaar zijn op de wateroperatoren werd uitgesteld, herinnert **Brupartners** er ook aan dat hij de volgende twee adviezen heeft uitgebracht :

- Op 19 februari 2020, het advies betreffende de ontwerpen van tariefmethodologieën die vanaf 1 januari 2021 voor de waterdiensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toepasbaar zijn ([A-2020-005-ESR](#)).
- Op 19 maart 2020, het addendum bij het advies A-2020-005-ESR van 19 februari 2020 betreffende de ontwerpen van tariefmethodologieën die vanaf 1 januari 2021 voor de waterdiensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toepasbaar zijn ([A-2020-010-ESR](#)).

Tot slot wijst **Brupartners** erop dat hij tal van adviezen met betrekking tot het waterbeleid heeft uitgebracht. Wij nodigen u uit om onze website te raadplegen indien u er kennis van wilt nemen (de lijst van deze adviezen is [hier](#) beschikbaar).

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Sociaaleconomische gevolgen en toepassing van het beginsel van « de vervuiler betaalt »

Brupartners dringt aan op het feit dat, zelfs kleine, verhogingen van de watertarieven een (soms sterke) negatieve impact op bepaalde huishoudens of ondernemingen kunnen hebben. Dit des te meer daar de door VIVAQUA en de BMWB gevraagde tariefindexeringen zullen plaatsvinden in een uiterst ongunstige economische context als gevolg van de gezondheidscrisis.

Het maatschappelijk belang van een verhoging van de watertarieven is dan ook groot. Bovendien is drinkwater een essentiële hulpbron, die voor iedereen toegankelijk moet blijven.

Brupartners is zich ervan bewust dat de financiering van de wateroperatoren moet worden gewaarborgd, ook al vertonen deze operatoren momenteel een structureel tekort. Dit laatste wordt met name aangevoerd als één van de argumenten ter rechtvaardiging van het onmisbare karakter van de huidige verzoeken tot tariefindexering.

Brupartners dringt er echter op aan dat er nauwgezet aandacht aan de economische en sociale gevolgen van deze indexeringen zou worden besteed. Deze zouden immers belangrijk kunnen zijn, vooral omwille van het feit dat deze indexeringen een plotse impact op het budget van alle Brusselse waterverbruikers zullen hebben.

Bovendien herhaalt **Brupartners** dat hij zijn voorkeur heeft uitgesproken voor een regelmatige indexering van de watertarieven om de negatieve gevolgen van de tariefverhogingen verder te verzachten. Hij benadrukt echter dat enkel een regelmatige indexering van de tariefelementen die rechtstreeks verband houden met het waterverbruik wenselijk is. Sommige van de gevraagde tariefindexeringen hebben immers betrekking op elementen van de facturen die niet uitsluitend het gevolg zijn van het verbruik, in hoofdzaak de grondwatersanering.

In dit verband benadrukt **Brupartners** dat de Brusselse waterzuiveringsinstallaties jaarlijks tussen 120 en 140 miljoen m³ water moeten saneren. In diezelfde periode verkoopt VIVAQUA ongeveer 60 miljoen m³ water. Dit betekent dat de helft van het te saneren watervolume niet rechtstreeks verband houdt met het verbruik. Dit komt bijna uitsluitend van het grondwater. De integratie van de volledige kostprijs van de afvalwatersanering in de facturatie van de waterverbruikers wijkt dus af van het beginsel « de vervuiler betaalt » (een beginsel dat Brupartners onderschrijft). Bovendien benadrukt **Brupartners** dat de kostprijs van het grondwaterbeheer waarschijnlijk hoger is dan deze van het « klassieke » verbruiksbeheer. De relatief onvoorspelbare aard van de meteorologische verschijnselen en de potentieel grote hoeveelheden grondwater vereisen immers een terbeschikkingstelling van aangepaste infrastructuur die duurder zijn dan deze die nodig zijn voor het beheer van het water dat afkomstig is van het « klassieke » verbruik (bijv. stormbekkens). Tot slot benadrukt **Brupartners** dat deze problematiek van kostenterugwinning, die noodzakelijk is voor het grondwaterbeheer, vooral betrekking heeft op de « BMWB »-tarifiering.

Overwegende dat de financiering van de elementen die niet volledig aan het waterverbruik gekoppeld zijn enkel door middel van consumentenfacturering abnormaal is, is **Brupartners** van mening dat de indexering van deze elementen slechts bij wijze van uitzondering kan plaatsvinden. Dit des te meer daar :

- de tariefindexeringen een cumulatief effect hebben, met een niet te verwaarlozen impact op de middellange/ lange termijn ;
- gezien het waterverbruik slechts in geringe mate, of zelfs helemaal niet, aan het inkomen is gekoppeld, het effect van de indexering van niet volledig aan het waterverbruik gekoppelde elementen verhoudingsgewijs groter zal zijn voor consumenten met een laag inkomen.

1.2 Structurele financiering van de wateroperatoren

Vandaag wordt de financiering van de Brusselse wateroperatoren, naast leningen (wat leidt tot aanzienlijke schuldenlasten), voornamelijk door twee bronnen verstrekt : de gewestelijke subsidiëring en de waterfacturen. Er zijn dus twee mogelijkheden om de financiering van de wateroperatoren te waarborgen :

1. De tariefmethodologieën van de operatoren herzien om tot de toepassing van een reële kostprijs van het water te komen ;
2. De gewestelijke structurele subsidies verhogen.

Het subsidiëren van wateroperatoren laat het toe om de waterfacturen niet direct te beïnvloeden. Dit wordt echter door alle Brusselse belastingbetalers gedragen en brengt het risico van een budgettaire ontsporing met zich mee.

De toepassing van een reële kostprijs van het water zou het mogelijk maken om de waterprijs voor alle waterverbruikers in rekening te brengen (of zij belastingplichtig zijn of niet), maar zou tot een prijsstijging leiden.

Deze thema's zullen worden behandeld in het kader van het proces ter herziening van de tariefmethodologieën die van toepassing zijn op de wateroperatoren. **Brupartners** juicht het dan ook toe dat de sociale partners zich kunnen uitspreken over de huidige aanvragen tot indexering van de tarieven voor water, maar wijst ook op het grote belang van zijn toekomstige aanhangigmaking aangaande de herziening van de tariefmethodologieën die van toepassing zijn op de wateroperatoren. In dit verband wil hij nu al de volgende gedachten delen, die hij eventueel in zijn toekomstige advies verder zou kunnen ontwikkelen :

- De toepassing van een reële kostprijs van het water moet gepaard gaan met de waarborg dat er solide, doeltreffende, eenvoudige en duurzame solidariteitsmechanismen ten uitvoer worden gelegd. Bovendien moeten de maatregelen ter bescherming en waarborging van de toegang tot water die ten uitvoer zouden worden gelegd, worden vastgelegd in een ordonnantie om de duurzaamheid ervan te waarborgen. Het zou ook relevant zijn om deze te bepalen op basis van de bestaande mechanismen ter bescherming van de consument op de gas- en elektriciteitsmarkt (door deze aan de watersector aan te passen) ;
- De elementen die in de berekening van de reële kostprijs van het water moeten worden opgenomen, dienen strikt te worden gedefinieerd. In dit verband verdient de integratie van de kosten van het grondwaterbeheer/-sanering in de verbruikstarieven in vraag te worden gesteld (zie hierboven) ;
- Het argument dat een financiering van de wateroperatoren door de toepassing van een reële kostprijs van het water het mogelijk maakt om de waterprijs voor alle waterverbruikers in rekening te brengen, of zij belastingplichtig zijn of niet, dient wetenschappelijk te worden onderzocht ;
- Het onderlinge verband tussen de waterhoeveelheden die een huishouden verbruikt en het inkomen ervan moet worden nagegaan. Als zou worden aangetoond dat de verbruikte waterhoeveelheid (per persoon) tussen huishoudens met een hoog of een laag inkomen vergelijkbaar is, dan zou dit het sociale karakter van een progressieve watertarifiering op losse schroeven zetten ;
- De tariefmethodologieën van de wateroperatoren zouden de invoering van voorzieningen moeten overwegen, die het mogelijk maken om de watertarieven te moduleren voor actoren die maatregelen voor een rationeel watergebruik ten uitvoer leggen.

1.3 Referentiegemiddelden

Brupartners stelt vast dat de impact van deze indexeringen voor de volgende twee situaties werd geëvalueerd :

- Voor een huishouden van 2 personen die 35m³/inw/jaar verbruiken ;
- Voor de facturering van 70m³ met een lineair tarief.

Ter wille van de wetenschappelijke nauwkeurigheid stelt **Brupartners** voor om bij de evaluatie van het effect van de wijzigingen van de tariefmethodologieën van de wateroperatoren dezelfde verbruiksgemiddelden te gebruiken.

Brupartners is van mening dat de beoogde hypothesen voor de evaluatie van de effecten van zowel de indexeringen als de methodologieën in geen geval lager mogen zijn dan het gewestelijke gemiddelde waterverbruik van 95 liter/inwoner/dag in 2018 (hetzij 34,7 m³ /inwoner/jaar)¹.

Tot slot stelt **Brupartners** voor om ook de effecten (zowel van de indexeringen als van de wijzigingen van de tariefmethodologieën) op de economische actoren die veel water verbruiken (carwashes, wasserijen, ...) en op de grotere huishoudens en op de social-profitondernemingen te evalueren, met name omwille van de beperkte verhoging van de sociale minima en het gebrek aan een indexering van de werkingsenveloppes van bepaalde ondernemingen, in combinatie met nieuwe kosten ingevolge verschillende nieuwe gewestelijke reglementeringen (energie, mobiliteit...).

*
*   *

---

¹ <https://leefmilieu.brussels/het-leefmilieu-een-stand-van-zaken/volledige-versie/water-en-aquatisch-milieu/drinkwaterverbruik>

COMITE VAN WATERGEBRUIKERS

ADVIES

Verzoeken van VIVAQUA en de BMWB tot indexering van hun tarieven op 1 januari 2021

Aanvrager	BRUGEL
Aanvraag ontvangen op	21 oktober 2020
Advies aangenomen door het Comité van Watergebruikers op	19 novembre 2020

Vooraf

Deze adviesaanvraag vloeit voort uit de bepaling van artikel 39/1, §1 van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid. Deze stelt namelijk dat :

« Tot Brugel de eerste tariefvoorstellen heeft goedgekeurd, elk verzoek tot indexering van de tarieven van de wateroperatoren bij Brugel moet worden ingediend volgens de nadere regels die die laatste vaststelt na overleg met de operatoren. De wateroperator kan ertoe gebracht worden Brugel te ontmoeten om zijn verzoek uiteen te zetten. Brugel vraagt het advies van het Comité van Watergebruikers over dit verzoek ».

Aangezien de operatoren verzoeken tot een indexering van hun tarieven hebben ingediend (VIVAQUA op 15 september 2020 en de BMWB op 28 juli 2020), vraagt BRUGEL om het advies van het Comité van Watergebruikers.

Advies

1. Algemene beschouwingen

Het Comité wenst eraan te herinneren dat zelfs een kleine indexering van de tarieven voor drinkbaar water - een essentiële hulpbron voor alle Brusselaars - een sociale impact heeft, met name voor de armste gezinnen.

Indien een indexering van de tarieven zich opdringt voor de financiering van de operaties, omwille van een structureel tekort of om investeringen te verrichten (zoals aangehaald in deze verzoeken van de wateroperatoren), dan vraagt **het Comité** met aandrang dat deze indexeringen op een regelmatige en gestructureerde wijze zouden worden doorgevoerd. Bij het beheer van een krap budget neemt het criterium van het voorzienbaar karakter van de lasten immers een niet te verwaarlozen plaats in. Voor huishoudens met structurele schulden kan een zelfs kleine maar onvoorzienbare prijsstijging al snel onbeheersbaar worden.

Het Comité herhaalt tevens het belang van een breed denkproces over de component « huishouden » inzake sanering. Immers, aangezien bepaalde gevraagde tariefindexeringen betrekking hebben op elementen die niet enkel verbruiksgebonden zijn, maar eerder op de sanering van regenwater, zou het ongetwijfeld verstandig zijn om een breder denkproces te wijden aan de tariefstructuur voor water voor huishoudelijk gebruik, en met name wat betreft de terugwinning van de saneringskosten in verhouding tot het verbruik. Dat zou eveneens toelaten om het beginsel van « de vervuiler betaalt » te benaderen.

Het Comité bevestigt dat hij zich terdege bewust is van het belang van de herziening van de tariefmethodologieën van de operatoren die hem ter advies worden voorgelegd. Aangezien deze herziening strekt tot de toepassing van een reële kostprijs van water, zou deze toelaten dat de prijs ten laste van de waterverbruikers zou worden gelegd, maar deze herziening zou aldus een prijsstijging meebrengen. Vanuit een meer algemeen oogpunt zal deze herziening van de tariefmethodologieën de toekomstige evolutie van de prijzen voor de watergebruikers tijdens de komende jaren bepalen. Deze herziening vormt dan ook een sleutelement voor de toekomstige adviezen van **het Comité**.

Het Comité wenst bijgevolg de volgende beschouwingen te formuleren wat betreft deze toekomstige adviesaanvragen :

- Indien de toepassing van een reële waterprijs vaststaat, dan zou men de impact ervan op de waterarmoede moeten bepalen opdat de versterking van de sociale bescherming, die door de oprichting van de werkgroep, die in het regeerakkoord is voorzien, zou moeten worden verzekerd, daadwerkelijk kan worden ingezet voor de huishoudens in een armoedesituatie.
- Men dient op zeer nauwkeurige wijze de elementen te bepalen die moeten worden opgenomen in de berekening van de reële kostprijs van water. In dit opzicht dient de opname van de kostprijs voor het beheer/sanering van regenwater in de verbruikstarieven in vraag worden gesteld (zie hoger).
- Tenslotte zou elke adviesaanvraag betreffende de verbruikstarieven van water in de brede zin een stuk duidelijker zijn indien :
  - De evolutie van de prijzen opgenomen zou worden. **Het Comité** vraagt meer bepaald dat het gedetailleerd overzicht van deze evolutie, die een overzicht bevat van de prijzen, die tijdens de 5/10 laatste jaren (te bepalen) werden toegepast, evenals een raming van deze prijzen tijdens de komende jaren (eveneens het aantal jaren bepalen), aan elke adviesaanvraag zou worden toegevoegd. Ook zou men een gedetailleerde opgave moeten verstrekken van de investeringen die ingevolge eventuele prijsverhogingen werden uitgevoerd.
  - Een benchmarkproces zou worden verricht door middel van een vergelijking van de historiek van de tarieven, de activiteiten en de financiële situatie van de Brusselse wateroperatoren met hun tegenhangers in de beide andere gewesten, of nog, in de andere Europese hoofdsteden en steden op de maat van Brussel.

*
*   *
*